

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/2014) i čl.117 i 131 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2015. godine, donosi

PRAVILA STUDIRANJA NA OSNOVNIM STUDIJAMA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilima bliže se uređuje organizacija i izvođenje osnovnih studija, trajanje studija, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, izdavanje diploma i drugih isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje osnovnih studija na Univerzitetu Crne Gore (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2

Studijski programi osnovnih studija na Univerzitetu organizuju se i ostvaruju u skladu sa pravilima studiranja usklađenim sa Evropskim sistemom prenosa kredita (ECTS).

II ORGANIZACIJA STUDIJA

Član 3

Fakultet, umjetnička akademija i visoka škola (u daljem tekstu: organizacione jedinice) organizuju i izvode akademske i primijenjene osnovne studijske programe, u skladu sa svojom matičnošću, koja proizilazi iz akreditovanog studijskog programa iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti.

Studijski program mora da sadrži praktičnu nastavu, kao i ishode učenja za naučnu oblast kojoj pripada studijski program, odnosno kompetencije za obavljanje djelatnosti.

Programi osnovnih studija sadrže najmanje dva izborna modula.

Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.

Nastava pojedinačnih predmeta izvodi se u toku jednog semestra, u skladu sa studijskim programom.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj studijskoj godini je 60 ECTS kredita, odnosno 30 ECTS kredita u jednom semestru. Jedan kredit odnosi se na 30 časova rada studenta.

Optimalno radno opterećenje studenta iznosi 40 sati sedmično, što odgovara zbiru od 60 ECTS kredita u toku jedne studijske godine.

Ukupan broj časova aktivne nastave na osnovnim studijama ne može biti manji od 20 sati, niti veći od 30 sati sedmično.

Opterećenje studenata iz st. 7 i 8 ovog člana treba da bude ravnomjerno, a može se sastojati iz sljedećih aktivnosti:

1. nastava (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava i drugo);
2. samostalni radovi;
3. kolokvijumi;
4. ispiti;
5. izrada završnih radova;
6. stručna praksa,
7. drugi oblici angažovanja u skladu sa konkretnim studijskim programom.

Broj kredita za pojedini predmet (kurs) određuje se prema broju časova nastave (teorijske i/ili praktične, predavanja, vježbe, praktikumi, seminari, praktična nastava, terenska nastava i drugo), vremenu rada studenta na samostalnim radovima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi i slično) i vremenu za učenje u pripremi za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, kolokvijumi, izrada završnih radova, završni ispit, stručna praksa) i drugim oblicima angažovanja u skladu sa konkretnim studijskim programom.

Trajanje studija

Član 4

Osnovne studije na akademskim studijskim programima za sticanje diplome akademskih osnovnih studija traju najmanje tri studijske godine, odnosno najmanje 180 ECTS kredita.

Osnovne studije na primijenjenim studijskim programima za sticanje diplome primijenjenih osnovnih studija traju najmanje tri studijske godine, odnosno 180 ECTS kredita.

Član 5

Student koji je položio sve ispite predviđene za upisani studijski program i ispunio sve ostale obaveze propisane Statutom Univerziteta i ovim pravilima stiče diplomu osnovnih studija odgovarajućeg studijskog programa.

Uz diplomu osnovnih studija izdaje se i dopuna diplome (*Supplement*) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija.

Struktura studijskog programa

Član 6

Studijski program sadrži opšte i posebne uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja, i to:

1. prikaz obaveznih i izbornih predmeta (kurseva) po studijskim godinama i semestrima;
2. broj časova individualnog opterećenja studenta po predmetu (kursu);
3. broj ECTS kredita za svaki predmet (kurs);
4. druge oblike nastave namijenjene sticanju i usavršavanju profesionalnih znanja i vještina (seminari, tematske klinike, debatni časovi, praktični rad i drugo);
5. prikaz obaveznih uslova za pohađanje nastave i polaganje predmeta (kurseva);
6. prikaz modula i blokova, ukoliko je nastava organizovana na takav način;
7. završni rad ili završni ispit studija.

Završni rad, odnosno završni ispit studija, vrednuje se sa najviše 15 ECTS kredita.

Studijski program prikazuje se u obliku tabela ili dijagrama.

Podaci o predmetu (kursu) sadrže:

1. naziv predmeta (kursa) i odgovarajuću šifru (*Identification*) za lakšu identifikaciju predmeta (kursa);
2. kratak opis programa predmeta (kursa) (*Description*) koji omogućava razumijevanje njegove sadržine od strane studenata i drugih potencijalnih partnera;
3. procjenu nivoa predmeta (kursa) (*Level*), što podrazumijeva jasnu naznaku potrebnih prethodnih znanja (uz navođenje predmeta (kurseva) koje treba prethodno položiti i preporuku literature koju treba koristiti za pripremu), postavljenih ciljeva i liste stručne literature;
4. naznaku o obaveznim i izbornim predmetima (kursevima) (*Compulsory or optional course units*);
5. ime(na) nastavnika i saradnika (*Teaching staff*);
6. dužinu trajanja nastave (*Length*) - godinu studija, semestar, broj časova nedjeljno, mjesto predmeta (kursa) u ukupnom pregledu (dijagram strukture studija);
7. metod nastave i savlađivanja gradiva (*Teaching and learning methods*) – predavanja, konsultacije, vježbe, laboratorijske vježbe, seminari, terenski rad i slično, sa brojem nedjeljnih časova i ukupnim brojem nedjelja trajanja određene aktivnosti;
8. način polaganja i trajanja ispita (*Assessments*) - oblici provjere znanja tokom nastave, njihova učestalost i vrednovanje praktičnog rada i drugih oblika individualnog rada (seminarski radovi, projekti i drugo), način i temini polaganja ispita;
9. posebnu naznaku predmeta (kurseva) na kojima se nastava izvodi na nekom od stranih jezika (*The language*);
10. ECTS bodove predviđene za određeni predmet (kurs) (*ECTS credit allocation*), u skladu sa opštim pravilima ECTS-a, uz naznaku broja bodova za bitne aktivnosti predviđene programom predmeta (kursa) (laboratorijski rad, terenski rad).

Organizacija nastave

Član 7

Studijska godina organizuje se u dva semestra (zimskom i ljetnjem).

Realizacija studijskog programa u jednom semestru traje 15 nedjelja.

Ispitni rokovi su januarski i junski, sa po dva ispitna termina.

Student koji ne položi ispit u prvom ispitnom terminu ima pravo da polaže u drugom terminu istog ispitnog roka.

Student ima pravo da predmete koje nije položio u januarskom i junskom ispitnom roku polaže u dodatnom roku, sa jednim ispitnim terminom, prije početka naredne studijske godine, uz priznavanje postignutih rezultata predispitnih provjera znanja u toj studijskoj godini.

Početak studijske godine i semestra, organizacija i realizacija studijskih programa i termini za organizaciju ispita za studijsku godinu utvrđuju se Akademskim kalendarom koji usvaja i objavljuje Senat, najkasnije dva mjeseca prije početka nastave.

Član 8

Nastava se organizuje i izvodi prema utvrđenom rasporedu časova.

Univerzitet je dužan da raspored časova objavi najkasnije 10 dana prije početka nastave.

Raspored časova sadrži: naziv studijskog programa, studijsku godinu, naziv predmeta (kursa), vrijeme (dan, sat) održavanja nastave, mjesto (sale, laboratorije) održavanja nastave, nastavnike i eventualna druga uputstva o nastavi.

Za svaki predmet (kurs) predmetni nastavnik utvrđuje plan rada i dužan je isti dostaviti prodekanu za nastavu, najkasnije 15 dana prije početka predavanja.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa planom rada na predmetu (kursu). Studenti imaju pravo na izvod iz plana rada u pisanoj formi.

Pri utvrđivanju planova mora se voditi računa da se usklade termini polaganja ispita, odnosno kolokvijuma, na način koji će studentu omogućiti da u jednom danu polaže samo jedan kolokvijum, odnosno ispit sa studijske godine koju pohađa, a pri određivanju ispitnih termina vodi se računa da vrijeme između dva termina za svaki predmet bude najmanje deset dana, o čemu se stara prodekan za nastavu.

Kolokvijumi se organizuju u terminima utvrđenim za izvođenje nastave iz predmeta iz kojih je predviđeno polaganje kolokvijuma.

Zadaci predviđeni za individualni rad studenta (seminarski, praktikumi, domaći, grafički, projekti i drugo) moraju biti ravnomjerno raspoređeni u toku semestra. Ukupni obim ovih zadataka mora biti usaglašen sa opterećenjem predviđenim na predmetu, u skladu sa ECTS.

Nastavnik je dužan da u toku nastave, izrade samostalnih zadataka i pripreme za polaganje pomogne studentima organizovanjem konsultacija. Termini i vrijeme za konsultacije treba da budu usklađeni sa nastavom tako da su dostupni studentima.

Promjena rasporeda časova i plana rada u toku nastave, po pravilu, nije dopuštena. Ako se ukaže potreba za promjenom (zbog bolesti nastavnika i slično) prodekan za nastavu određuje zamjenu.

Član 9

Nastava se organizuje i izvodi za najmanje pet studenata za tehničke, prirodno-matematičke i umjetničke studijske programe i medicinu, odnosno za najmanje deset studenata za studijske programe društvenih nauka.

Odlukom Senata nastava može biti organizovana kao mentorska i za manji broj studenata. Ovom odlukom precizira se opterećenje nastavnika u vezi sa mentorskom nastavom.

Član 10

Pojedini oblici nastave mogu se organizovati i kao učenje na daljinu, ali se ispiti moraju održavati u sjedištu, odnosno prostorijama Univerziteta odnosno organizacione jedinice.

Ispiti iz umjetničkih predmeta mogu se održavati i van mjesta sjedišta jedinice, ukoliko se radi o javnim manifestacijama, kao što su koncerti, izložbe, predstave i slično.

Praktični rad i stručna praksa mogu se organizovati i izvoditi kao sastavni dio redovne nastave ili kao zasebna cjelina.

Studijski programi mogu predvidjeti aktivnosti iz tjelesne i zdravstvene kulture kao sastavni dio redovne nastave ili kao fakultativni sadržaj.

Kada je studijskim programom predviđeno praktično polaganje ispita, ispit se može polagati i u prostorijama u kojima se obavlja praktična nastava i profesionalna praksa.

Prijavljivanje predmeta i evidencija

Član 11

Student prijavljuje predmete koje želi da sluša i polaže u narednoj studijskoj godini tri nedjelje prije početka nastave u zimskom semestru, a za prvu studijsku godinu nakon upisa.

Izbor predmeta vrši se do opterećenja od 30 ECTS kredita za semestar i 60 ECTS kredita za godinu, osim u slučajevima u kojima je ovim pravilima utvrđeno drugačije.

Student može prijaviti da sluša predmete (kurseve) koje nije položio iz prethodnih semestara, kao i predmete (kurseve) iz naredne studijske godine za koje je ispunio uslove predviđene pravilima studijskog programa.

Po isteku termina predviđenih za prijavljivanje predmeta (kurseva), formiraju se spiskovi studenata po predmetima za narednu studijsku godinu i objavljuju na oglasnoj tabli organizacione jedinice za svaki studijski program i predmet. Predmeti koje je student prijavio ne mogu se mijenjati nakon njihove verifikacije.

Podaci o prijavljenom opterećenju unose se u evidencioni karton studenta.

Forma i sadržina evidencionog kartona studenta utvrđuju se posebnim aktom Senata.

Prijavljivanje za ponovno pohađanje nastave

Član 12

Student se prijavljuje za ponovno pohađanje nastave iz predmeta koje nije položio u prethodnim studijskim godinama. Opterećenje na ponovljenim predmetima za redovnog studenta može biti najviše 20 ECTS na studijskoj godini.

U slučaju izmjene studijskog programa ili predmeta (kursa), student koji ponavlja pohađanje nastave obavezan je da prihvati nastale izmjene. U ovom slučaju shodno se primjenjuje odredba o prepisu iz člana 23 ovih Pravila.

Ovjera semestra i godine

Član 13

Na kraju semestra i studijske godine ovjerava se evidencioni karton studenta upisom broja osvojenih ECTS kredita po semestrima i ukupno.

Ovjera semestra i godine obavezna je za sve studente.

Na osnovu ovjerenog semestra i godine potvrđuje se koliko je student osvojio ECTS kredita, čime se omogućava korišćenje propisanih studentskih prava.

Evaluacija nastave

Član 14

Učešće studenata u postupku redovnog (godišnjeg) nadzora za obezbjeđenje sistema kvaliteta vrši se kroz ocjenu predavanja, programa, nastavnog osoblja i njihove pedagoške sposobnosti.

Praćenje uspješnosti nastave sprovodi se anketiranjem studenata.

Anketa je anonimna.

Za sprovođenje ankete odgovorni su studentski povjerenik i prodekan zadužen za nastavu i studentska pitanja na organizacionoj jedinici. U sprovođenje ankete mogu se uključiti i drugi članovi akademskog osoblja i studenti, koje odredi dekan i Studentski parlament, odnosno studentsko vijeće.

Anketa se obavezno sprovodi nakon završetka semestra. Anketiranje može da se sprovede i u toku semestra, na prijedlog Studentskog parlamenta ili studentskih vijeća na organizacionim jedinicama.

Odluku o anketiranju, terminima sprovođenja, sadržaju i načinu obrade ankete, kao i uputstvo o sprovođenju ankete donosi Senat.

Podaci o ocjeni za svaki predmet (kurs) unose se u personalni dosije nastavnika.

Dekan je dužan da nastavnika čije su ocjene znatno ispod prosjeka pozove na razgovor, ukaže na nedostatke i saopšti preporuke za otklanjanje tih nedostataka.

Sumarne ocjene se objavljuju na web stranici Univerziteta.

III NAPREDOVANJE U TOKU STUDIJA

Status studenta

Član 15

Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program.

Upis se vrši u statusu studenta koji se finansira iz budžeta ili studenta koji snosi troškove školovanja.

Student se pri upisu studijske godine opredjeljuje za predviđeni dio studijskog programa obima 30 ECTS za semestar, odnosno 60 ECTS za godinu.

Student ima pravo upisa 60 ECTS po studijskoj godini, uključujući i broj neostvarenih kredita iz prethodne studijske godine.

Izuzetno, student koji je završio sve obaveze iz prethodne godine može upisati do 80 ECTS kredita. Ovo pravo student može koristiti po odobrenju dekana, počev od druge godine.

Član 16

Student koji se finansira iz budžeta i ima najmanje 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini ima pravo da se i u narednoj godini finansira iz budžeta.

Student koji se finansira iz budžeta i ima najmanje 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini smatra se redovnim studentom u pogledu ostvarivanja prava za koja je ovaj status predviđen kao uslov njihovog ostvarivanja (finansiranje iz budžeta, pravo na studentski dom, studentski kredit i druga prava).

U pravima i obavezama u nastavi nema razlike između studenta koji se finansira iz budžeta i studenta koji snosi troškove školovanja (samofinansirajući student).

Član 17

Status redovnog studenta može se zadržati do sticanja diplome osnovnih studija.

Status redovnog studenta priznaje se i studentu, državljaninu Crne Gore, koji se prepiše sa drugog univerziteta, ukoliko ispuni propisani kriterijum za taj status. U tom slučaju, vrijeme studiranja na drugom univerzitetu uračunava se u ukupno trajanje studija.

Redovnom studentu koji ima zvanično verifikovan status vrhunskog sportiste može se odobriti savladavanje studijskog programa pod posebnim uslovima, koje utvrđuje Senat, na predlog Vijeća organizacione jedinice.

Mobilnost na Univerzitetu

Član 18

Studentu se može omogućiti prelazak sa akademskih na primijenjene studije, odnosno sa jednog studijskog programa na drugi u okviru istih studija, pod uslovima koje utvrđuje Senat, na prijedlog Vijeća organizacione jedinice.

Pravo na prelazak sa akademskih na primijenjene studije ili promjena studijskog programa može se ostvariti prije početka nastave.

Uz zahtjev za promjenu studija ili studijskog programa prilažu se dokumenta o postignutom uspjehu na studiju, odnosno studijskom programu sa koga se prepisuje.

Vrijeme studiranja na studijskom programu sa koga se prepisuje uračunava se u ukupno trajanje studija.

Član 19

Položeni ispiti na drugom studijskom programu priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu, odgovaraju nastavnom predmetu drugog studijskog programa od najmanje 80% .

Dekan formira komisiju koja utvrđuje ekvivalentnost i formira prijedlog za priznavanje ispita, koji sadrži spisak predmeta koji se priznaju.

Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, kao i broj ECTS kredita.

Mobilnost između univerziteta

Član 20

Student ima pravo da u toku studija provede određeno vrijeme (semestar ili studijsku godinu) na drugoj ustanovi visokog obrazovanja u zemlji ili inostranstvu, posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, ili na osnovu bilateralnih ugovora između univerziteta.

U skladu sa ugovorom koji student zaključuje sa univerzitetom priznaje mu se ostvareni broj kredita.

Razmjena studenata ne podrazumijeva izdavanje diplome, odnosno sticanje stepena, od strane univerziteta na kome boravi, ukoliko ugovorom između univerziteta nije uređeno izdavanje zajedničke diplome, odnosno priznavanje stepena.

Član 21

Uz zahtjev za boravak na drugoj ustanovi visokog obrazovanja prilažu se originalna dokumenta predviđena ECTS pravilima za promjenu mjesta studiranja, i to:

- formular za prijavljivanje studenta na drugu visokoškolsku instituciju (*Student application form*);
- ugovor o studiranju na drugoj visokoškolskoj instituciji (*Learning Agreement*);
- prepis ocjena (*Transcript of Records*);
- informacioni paket (Informator) (*Information Package*).

Formulari dokumenata iz stava 1 ovog člana čine sastavni dio ovih pravila.

Zadatke u vezi sa administrativnim i akademskim aspektima ECTS-a (informisanje studenata, pomoć u pripremi dokumenata, komunikacija između matične univerzitetske jedinice i institucije, pomoć u vezi sa uključivanjem gostujućih studenata u obrazovni program) obavljaju ECTS koordinatori studijskih programa na organizacionim jedinicama.

Član 22

Student koji je boravio na drugom univerzitetu može da se vrati na studijski program Univerziteta koji je započeo, a na njegov status primjenjuju se odredbe ovih pravila.

Promjena statusa studenta

Član 23

Student ne može istovremeno da se finansira iz budžeta na dva studija (akademskom i primjenjenom), odnosno na dva studijska programa koja organizuje Univerzitet.

Nije dozvoljen prepis sa primijenjenog studijskog programa na akademski.

Student koji se financira iz budžeta i ima manje od 40 ECTS kredita ostvarenih u prvi put upisanoj studijskoj godini može da nastavi studije u statusu studenta koji snosi troškove školovanja.

Prepis studenata sa drugih ustanova visokog obrazovanja vrši se u upisnom roku, u okviru licencom dozvoljenog broja.

Dekan formira komisiju koja utvrđuje ekvivalentnost stečenog obrazovanja i formira prijedlog za upis, koji sadrži spisak predmeta koji se priznaju. Položeni ispiti na prethodno upisanoj ustanovi visokog obrazovanja priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu, odgovaraju najmanje 80% nastavnim predmetima organizacione jedinice Univerziteta na koju se prepisuje.

Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, kao i broj ECTS kredita.

Član 24

Student koji se sam financira i koji položi sve ispite, odnosno ostvari 60 ECTS kredita, u skladu sa studijskim programom za određenu godinu studija, može se u narednoj godini financirati iz budžeta, ako se rangira u okviru ukupnog broja studenata čije se studije financiraju iz budžeta.

Izbor studenata sa ostvarenim pravom za prelazak na financiranje iz budžeta vrši se na osnovu rangiranja po broju sakupljenih ECTS kredita i ocjena dobijenih u toku studija. Postupak rangiranja sprovodi komisija za upis studenata organizacione jedinice na završetku prethodne studijske godine.

Odluku o prelasku studenta iz statusa studenta koji snosi troškove školovanja na financiranje iz budžeta donosi Senat, na prijedlog organizacione jedinice.

Student ovo pravo ne može koristiti ukoliko je u toku studija gubio status studenta koji se financira iz budžeta.

Mirovanje statusa studenta

Član 25

Prava i obaveze studenta mogu mirovati.

Po prestanku razloga zbog kojih je zatraženo mirovanje, student nastavlja studije po pravilima po kojima je započeo studiranje.

Član 26

Studentu se na njegov zahtjev odobrava mirovanje prava i obaveza za vrijeme:

- 1) teže, odnosno duže bolesti;
- 2) upućivanja na stručnu praksu u trajanju od najmanje šest mjeseci;
- 3) međunarodne razmjene studenata u trajanju dužem od 30 dana u toku održavanja nastave, ako student kroz tu razmjenu ne stiče ECTS kredite;
- 4) trudnoće;
- 5) roditeljskog odsustva;
- 6) njege djeteta nakon roditeljskog odsustva u trajanju od godinu dana;
- 7) priprema za olimpijske igre, svjetsko ili evropsko prvenstvo – kada ima status vrhunskog sportiste;
- 8) i u drugim opravdanim slučajevima.

Mirovanje prava i obaveza studenta odobrava se u trajanju od jednog semestra ili jedne studijske godine, odnosno u dužini trajanja mirovanja iz stava 1 ovog člana.

Za vrijeme trajanja mirovanja student može polagati ispite ako je za polaganje tih ispita ispunio obaveze.

Vrijeme mirovanja ne računa se u vrijeme trajanja studija. Po prestanku razloga zbog kojih je tražio mirovanje, student nastavlja studije po pravilima po kojima je započeo studiranje.

O zahtjevu za mirovanje prava i obaveza odlučuje dekan, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odluka dekana iz stava 5 ovog člana je konačna.

IV VREDNOVANJE RADA STUDENATA

Praćenje rada studenata

Član 27

Znanje i vještine studenata provjeravaju se i vrednuju kontinuirano u toku semestra i na završnom ispitu.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa oblicima praćenja rada, terminima provjere znanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene.

Uspješnost studenta u savladavanju predmeta za svaki izdvojeni oblik provjere znanja vrednuje se i izražava poenima.

Nastavnik je dužan da javno sopšti studentima rezultate o broju osvojenih poena nakon svake provjere, kao i ukupan broj poena koje je student osvojio od početka nastave.

Na zahtjev studenta nastavnik je dužan da detaljno obrazloži ocjenu njegovog rada.

Član 28

Student ima pravo da pristupi svim oblicima provjere znanja tokom nastave i u ispitnim rokovima, bez uslovljenosti.

Ispit na predmetima (kursevima)

Član 29

Neposredno po završetku nastave student polaže ispit iz tog predmeta.

Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa načinom polaganja ispita (pismeno, usmeno i praktično) i terminima za njegovo održavanje.

Po osnovu svih predisipitnih oblika provjere znanja, odnosno ishoda učenja i polaganjem ispita, student može ostvariti najviše 100 poena.

Završni ispit se u strukturi poena može vrednovati sa najviše 50% ukupnog broja poena.

Student kumulativno sakuplja poene sa svih provjera znanja.

Student koji ne položi završni ispit ili student koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom može pristupiti ponovnom polaganju završnog ispita.

Ocjenjivanje

Član 30

Rezultate provjere rada i znanja studenta u toku nastave predmetni nastavnik unosi u karton rada studenta.

Nakon završetka nastave i ispita nastavnik određuje ukupni broj osvojenih poena i formira konačnu ocjenu za svakog studenta. Ukupan broj osvojenih poena i završnu ocjenu nastavnik unosi u zajednički spisak studenata, koji dostavlja prodekanu zaduženom za nastavu i studentska pitanja organizacione jedinice.

Ocjene koje je verifikovalo Vijeće organizacione jedinice, odnosno Senat, upisuju se u evidencioni karton studenta.

Uspjeh studenata na ispitu i drugim oblicima provjere znanja izražava se slovnim ocjenama, i to: A, B, C, D, E i F.

Slovne ocjene ekvivalentne su brojčanim ocjenama i to:

- A - (odličan) ekvivalentna je ocjeni 10;
- B - (vrlodobar) ekvivalentna je ocjeni 9;
- C - (dobar) ekvivalentna je ocjeni 8;
- D - (zadovoljava) ekvivalentna je ocjeni 7;
- E - (dovoljan) ekvivalentna je ocjeni 6.

Ocjena F je nedovoljna ocjena.

Srednja ocjena tokom studija određuje se kao količnik zbira proizvoda brojčane ocjene i ECTS bodova za svaki predmet i ukupnog broja stečenih ECTS bodova.

Konačna ocjena na ispitu, sa maksimalno osvojenih 100 poena, utvrđuje se prema sljedećoj skali:

Ocjena A: više ili jednako 90 poena

Ocjena B: više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena

Ocjena C: više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena

Ocjena D: više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena

Ocjena E: više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena

Ocjena F: manje od 50 poena

Član 31

Ispiti i svi oblici provjere znanja su javni. Za javnost održavanja ispita odgovoran je prodekan za nastavu.

Ukoliko se ispit organizuje usmeno, nastavnik treba da omogući studentima da prisustvuju ispitivanju. Usmenom ispitu obavezno prisustvuje, pored kandidata i ispitivača, i najmanje još jedna osoba iz reda studenata ili nastavnika.

Ukoliko se ispit organizuje pismeno, nastavnik upoznaje studente sa kojim se pomagalima mogu koristiti.

Član 32

Nastavnik je dužan da saopšti studentima rezultat provjere znanja u roku od sedam dana nakon završnog ispita. Rezultati provjere znanja i konačne ocjene objavljuju se u roku od sedam dana od dana ispita, isticanjem na oglasnoj tabli organizacione jedinice i/ili web stranici organizacione jedinice, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka.

Ukoliko je student ocijenjen ocjenom (F) - nedovoljan, nastavnik je dužan da ga na njegov zahtjev upozna sa nedostacima rada.

Ukoliko je ispit položilo manje od 50% studenata koji su redovno pohađali nastavu i polagali završni ispit, nastavnik je dužan da prije drugog termina završnog ispita održi konsultacije sa studentima.

Ispit se polaže pred predmetnim nastavnikom, a izuzetno pred komisijom koju formira Vijeće, odnosno Senat, ukoliko na određenom predmetu postoji kontinuirana niska prolaznost.

Ocjena na ispitu i broj poena upisuju se u zapisnik o polaganju ispita, koji po završenom ispitu svojim potpisom ovjerava nastavnik. Listu prijavljenih studenata, ispitne prijave i zapisnik o polaganju ispita nastavnik dostavlja, najkasnije do kraja ispitnog roka, studentskoj službi radi obrade podataka i sačinjavanja liste o položenim predmetima.

Nastavnik je dužan da evidencije o rezultatima predispitnih oblika provjere znanja, polaganja ispita, kao i drugu relevantnu dokumentaciju ispitnih rokova, čuva najmanje dvije godine.

Član 33

Ukoliko student i u drugom terminu nije položio ispit, mora se prijaviti za ponovno pohađanje nastave iz tog predmeta, izuzev u slučaju kada se radi o izbornom predmetu, kada ima pravo odabira drugog izbornog predmeta.

Član 34

Za studente završne godine osnovnih studija, organizovanih po ECTS pravilima studiranja, koji imaju jedan nepoložen ispit iz predmeta ljetnjeg semestra, organizuje se izvođenje nastave iz tog predmeta u zimskom semestru (mentorski rad).

Član 35

Student, koji nije zadovoljan ostvarenom prolaznom ocjenom, ima pravo da, u roku od 72 sata nakon verifikacije ocjena, podnese zahtjev za poništenje ocjene i ponovno polaganje ispita, koji odlukom odobrava prodekan za nastavu. Ponovno polaganje ispita odvija se u propisanim rokovima.

Član 36

Student ima pravo da podnese prigovor na ocjenu ako smatra da završni ispit nije obavljen u skladu sa Zakonom i ovim pravilima.

Ako student smatra da je oštećen u postupku sprovođenja i ocjenjivanja na završnom ispitu ima pravo na ponovno polaganje pred komisijom.

Prigovor se podnosi u roku od 48 sati od dobijanja ocjene. Dekan, po ovlaštenju rektora, obrazuje komisiju u roku od tri dana, koja će utvrditi u skladu sa zahtjevom iz prigovora da li je ocjena izvedena suprotno propisima, pregledati i ponovo ocijeniti pismeni ili drugi rad, ili ispitati studenta.

Ispitnu komisiju čine predmetni nastavnik i dva nastavnika iz iste ili srodnih oblasti. Komisija donosi odluku većinom glasova.

Ocjena komisije iz stava 4 ovog člana je konačna.

Član 37

U slučaju spriječenosti predmetnog nastavnika da održi završni ispit, organizacija i održavanje završnog ispita povjerava se drugom nastavniku iz iste ili srodne oblasti, ili komisiji koju imenuje dekan.

Komisija ima najmanje tri člana. U komisiju mogu biti imenovani nastavnici iz istih ili srodnih oblasti.

Odluku o ocjeni komisija donosi većinom glasova.

Odluka komisije je konačna.

Na saopštavanje ocjena komisije sa usmenog, odnosno pismenog ispita shodno se primjenjuju odredbe člana 32 ovih pravila.

Zapisnik o toku ispita i ocjeni komisija dostavlja dekanu, odnosno direktoru univerzitetske jedinice.

V ISPRAVE O STUDIJAMA

Diploma

Član 38

Diplomu o završenom osnovnom studiju potpisuju rektor i dekan organizacione jedinice.

Dopunu diplome potpisuje dekan organizacione jedinice.

Diploma se uručuje na svečanoj promociji.

Druge isprave

Član 39

Na zahtjev studenta izdaju se i druge isprave o studiju kojima se potvrđuju statusna i druga prava studenta u toku studiranja.

Sve molbe i zahtjeve studenti dostavljaju u pisanom obliku studenstkoj službi organizacione jedinice.

Studentska karta

Član 40

Univerzitet može da izda studentsku kartu kao dokaz da je lice registrovano kao student Univerziteta, kojom mu se obezbeđuje:

- pristup svim prostorima u kojima se odvijaju studentski programi Univerziteta;
- korišćenje biblioteka, računarskih učionica, osim ako nijesu predviđena posebna pravila registracije;
- pristup sportskim i drugim objektima koji stoje na raspolaganju Univerzitetu.

Bliže uslove izdavanja i korišćenja studentske karte utvrđuje Upravni odbor Univerziteta posebnom odlukom.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41

Danom stupanja na snagu ovih pravila prestaju da važe Pravila studiranja na osnovnim studijama br. 01-830 od 20.04.2004. godine

Stupanje na snagu

Član 42

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

**Broj: 08-581
Podgorica, 26.02.2015. godine**

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE

Predsjednik,

Prof. Radmila Vojvodić, rektor